

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 «Екологія»
галузі знань 10 «Природничі науки»
кваліфікація: магістр з екології

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою Подільського державного
аграрно-технічного університету

Голова Вченої Ради **В. В. Іванишин**

(протокол № 9 від «26» травня 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з 1 вересня 2021 р.

Ректор **В. В. Іванишин**

(наказ № 89 від «31» травня 2021 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Охорона навколишнього середовища»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 «Екологія»
галузі знань 10 «Природничі науки»
кваліфікація: магістр з екології

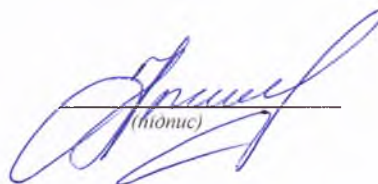
Голова Вченої ради факультету,
агротехнологій і природокористування
кандидат сільськогосподарських наук
(протокол № 4 від 14.05.2021 р.)
(підпис)

(ПІБ)

Коруняк О.П.

Голова НМР ради університету,
доктор економічних наук, професор
(протокол № 7 від 10.05.2021 р.)

(підпис)

Ясінецька І.А.
(ПІБ)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма
«Охорона навколишнього середовища»
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 «Екологія»

РОЗРОБЛЕНО ПРОЄКТНОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ

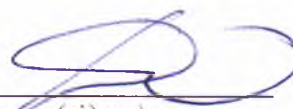
(наказ № 137 від 05.10.2020 р.)

1. Бахмат Олег Миколайович,
доктор с.-г. наук, професор
гарант освітньо-професійної програми

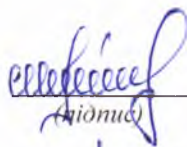
(підпис)

2. Плахтій Данило Петрович
кандидат с.-г. наук, доцент

(підпис)

3. Шелудченко Леся Сергіївна
доктор техн. наук, доцент

(підпис)

Рецензенти:

Разанов С.Ф.- д.с.-г.наук, професор
кафедри екології та охорони
навколишнього середовища
Вінницького Національного
аграрного університета

Свиридюк Д.О.- роботодавець;
заступник директора НПП
«Подільські Товтри», головний
природознавець

Миронюк С.Б. - в.о. директора
НПП «Дністровський каньйон»

**1. Профіль освітньо-професійної програми
«Охорона навколишнього середовища»
зі спеціальності 101 «Екологія»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Подільський державний аграрно-технічний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Охорона навколишнього середовища
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, 06.04.2018 р.-01.07.2023 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2023р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pdatu.edu.ua/osvitno-profesiini-prohramy.html
2 – Мета освітньої програми	
Освітньо-професійна програма визначає комплексний підхід до вивчення у сфері екології, технологій захисту навколишнього середовища через глибоке теоретичне та практичне навчання та формує у магістрів комплекс відповідних знань, умінь та навичок, загальних засад методології наукової та професійної діяльності та інших компетентностей для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідно до рівня професійної діяльності. Метою програми є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати спеціальні задачі та прикладні проблеми щодо сталого функціонування природно-антропогенних геоекосистем та збереження і відтворення природно-територіальних комплексів.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 10 «Природничі науки» спеціальність 101 «Екологія»

Орієнтація освітньої програми	Програма освітньо-професійної підготовки, структура якої передбачає динаміку варіативної частини навчального плану, та спрямована на інтерактивні форми навчання, містить фундаментальну та професійно-прикладну складові підготовки студента. Програма орієнтується на загальнонаукові принципи та сучасні технології захисту довкілля.
Основний фокус освітньої програми	Загальна програма: «Екологія». Акцент робиться на здобуття знань, навичок та умінь з екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування, що передбачає визначене працевлаштування та подальше професійне зростання.
Особливості програми	Програма виконується в активному навчально-освітньому середовищі та містить складові загально-наукової та професійно-прикладної підготовки. Обов'язковою складовою програми є практична робота студентів, яка передбачає навчальні та виробничі практики, що формують виробничі навички для практичної діяльності та науково-дослідна робота студентів.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати наступні роботи, що відповідають переліку професій згідно класифікатора ДК 003: 2010: від 26.10.2017 р. та відповідно до отриманого фаху і кваліфікації за галуззю знань 10 «Природничі науки».	
	Професійна назва робіт	Код КП
	Інженер з відтворення природних екосистем	2213.2
	Інженер з охорони навколишнього середовища	2149.2
	Інженер з охорони природних екосистем	2213.2
	Інженер з рекреаційного благоустрою,	2213.2
	Інженер з природокористування	2213.2
	Інженер з техногенно-екологічної безпеки	2149.2
	Інженер-технолог з переробки відходів	2149.2
	Інспектор з охорони природи	3212
	Інспектор з охорони природно-заповідного фонду	3449
	Еколог	2211.2
	Екологічний аудитор	24112
	Технік-еколог	3211
	Експерт з екології	22112
	Технік-еколог	3211
	Викладач вищого навчального закладу	2310.2
Молодший науковий співробітник (природно-заповідна справа)	2213.1	
Молодший науковий співробітник (в інших галузях)	2359.1	
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.	

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Методи викладання та навчання залежать від форми навчання: очна, заочна (дистанційна) за наступними видами: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації. Практична підготовка студентів здійснюється шляхом проходження ними виробничої практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами вищої освіти договорами.
Оцінювання	Здійснюється за 100-бальною системою оцінювання (з накопиченням отриманих балів) через такі види контролю: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування, захист лабораторних, практичних, самостійних робіт), семестрових екзаменів, заліків, захист курсових робіт та звітів з практик, самоконтроль, <i>атестація</i> (публічний захист кваліфікаційної роботи)

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	Загальні компетентності полягають у здатності до реалізації навчальних та соціальних завдань: ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети
Спеціальні компетентності спеціальності (СК)	СК 1. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/ або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК 2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. СК 3. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/ або інноваційної діяльності. СК 4. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. СК 5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК 7. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. СК 8. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК 9. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину. СК 10. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.
7 – Програмні результати навчання	

	ПРН 1. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля. ПРН 2. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності. ПРН 3. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання. ПРН 4. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог. ПРН 5. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень. ПРН 6. Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання. ПРН 7. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. ПРН 8. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу. ПРН 9. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРН 10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища. ПРН 11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля. ПРН 12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища. ПРН 13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля. ПРН 14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах. ПРН 15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРН 16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов. ПРН 17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення теоретичних задач і проблем екології. ПРН 18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні екологічних досліджень. ПРН 19. Уміти самостійно планувати виконання дослідницького завдання та формувати висновки за його результатами. ПРН 20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладання проводять висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, які мають науковий ступінь (доктор наук/доктор філософії), із можливістю залучення до викладацької роботи найбільш досвідчених спеціалістів за відповідністю дисципліні, що викладається, з виробництва і науково-дослідних установ за сумісництвом.
Матеріально-технічне забезпечення	Повне забезпечення навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, забезпеченість навчальними лабораторіями, які обладнані необхідним устаткуванням для проведення занять з професійно орієнтованих дисциплін. Навчальний процес включає виїзні практичні заняття студентів у спеціалізовані підприємства різних форм власності, навчальні та виробничі практики. Лабораторні заняття проводяться із використанням сучасного обладнання і програмного забезпечення.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до джерел Internet, авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива, у разі укладання угод про академічну мобільність з ВНЗ України
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива, у разі укладання угод про академічну мобільність з ВНЗ інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе прийняття на навчання громадян інших держав на підставі договорів укладених між навчальним закладом та зарубіжними навчальними закладами й організаціями

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1.1.Обов'язкові компоненти загальної підготовки			
ОКЗП 1	Ділова іноземна мова	3	екзамен
ОКЗП 2	Методика наукових досліджень	3	залік
ОКЗП 3	Психологія і педагогіка вищої школи	3	залік
ОКЗП 4	Охорона праці в галузі і цивільний захист	3	залік
ОКЗП 5	Методологія і філософія викладання профільних дисциплін	3	залік
ОКЗП 6	Стратегія сталого розвитку	4	екзамен
ОКЗП 7	Системний аналіз якості навколишнього середовища	4	залік
ОКЗП 8	Екологічна раціоналізація сучасних технологій	3	екзамен
ОКЗП 9	Екологічна стандартизація і сертифікація	4	залік
ОКЗП 10	Геоінформаційні системи	3	екзамен
ОКЗП 11	Інтелектуальна власність	4	залік
ОКЗП 12	Екологічна паспортизація земель	4	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент загальної підготовки:		41	
1.2.Обов'язкові компоненти фахової підготовки			
ОКФП 1	Інженерна екологія	4	екзамен
ОКФП 2	Конструктивна екологія	3	залік
ОКФП 3	Аналіз і оцінка екологічних ризиків	4	екзамен
ОКФП 4	Еколого-ландшафтне проектування	4	екзамен
ОКФП 5	Виробнича практика	4	залік
ОКФП 6	Кваліфікаційна робота	4	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент фахової підготовки:		23	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		64	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1.Вибіркові компоненти загальної підготовки університетського каталогу			
ВКЗПУК 1	Освітній компонент 1-У-Каталог	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент загальної підготовки університетського каталогу:		3	
2.2.Вибіркові компоненти фахової підготовки міжфакультетського каталогу			
ВКФПМФК 1	Освітній компонент 1-МФ-Каталог	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент фахової підготовки міжфакультетського каталогу:		3	
2.3.Вибіркові компоненти фахової підготовки профільного каталогу			
ВКФППК 1	Освітній компонент 1-П-Каталог	4	екзамен
ВКФППК 2	Освітній компонент 2-П-Каталог	4	екзамен
ВКФППК 3	Освітній компонент 3-П-Каталог	4	екзамен
ВКФППК 4	Освітній компонент 4-П-Каталог	4	залік
ВКФППК 5	Освітній компонент 5-П-Каталог	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент фахової підготовки профільного каталогу:		20	
Загальний обсяг вибірових компонент:		26	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Методика наукових досліджень	3
	Охорона праці в галузі і цивільний захист	3
	Стратегія сталого розвитку	4
	Екологічна раціоналізація сучасних технологій	3
	Інтелектуальна власність	4
	Екологічна паспортизація земель	4
	Конструктивна екологія	3
	Еколого-ландшафтне проектування	4
	Всього за 1 семестр	28
2	Ділова іноземна мова	3
	Психологія і педагогіка вищої школи	3
	Методологія і філософія викладання профільних дисциплін	3
	Системний аналіз якості навколишнього середовища	4
	Екологічна стандартизація і сертифікація	4
	Геоінформаційні системи	3
	Інженерна екологія	4
	Аналіз і оцінка екологічних ризиків	4
	Виробнича практика	4
	Всього за 2 семестр	32
3	Освітній компонент 1-У-Каталог	3
	Освітній компонент 1-МФ-Каталог	3
	Освітній компонент 1-П-Каталог	4
	Освітній компонент 2-П-Каталог	4
	Освітній компонент 3-П-Каталог	4
	Освітній компонент 4-П-Каталог	4
	Освітній компонент 5-П-Каталог	4
	Кваліфікаційна робота	4
	Всього за 3 семестр	30

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня магістр за спеціальністю 101 «Екологія» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та приймається екзаменаційною комісією, склад якої затверджується наказом ректора Подільського державного аграрно-технічного університету.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відкрито перед екзаменаційною комісією та завершується видачею диплому встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Магістр з екології».

